

18 Tabakswet

- 18.1 Wat u moet weten
- 18.2 Vragen en praktijkvoorbeelden
- 18.3 Extra informatie

18.1 Wat u moet weten.

Op 1 juli 2008 is het Besluit beperking verkoop en gebruik tabaksproducten in werking getreden. Als gevolg hiervan is de gehele sportsector samen met de horeca, kunst- en cultuursector rookvrij geworden. Overheidsgebouwen en sectoren zoals onderwijs en gezondheidszorg waren al jaren rookvrij. Sinds juli gelden de regels voor een rook vrije werkplek ook voor de sportsector.

Rookvrij betekent dat in de sportkantine niet gerookt mag worden behalve in speciaal daarvoor aangewezen en afgesloten rookruimten. In deze rookruimten mag niet bediend worden, daarnaast mag er buiten deze rookruimten geen hinder of overlast van tabaksrook zijn.

Roken in de openlucht is wel toegestaan. Roken op een buitentribune of op een buitenterras is ook toegestaan als er een overkapping of een afscheiding aan de zijkant is. Voorwaarde is wel dat in ieder geval één van de zijden van het terras of de tribune volledig open is.

Via de website <http://www.horecarookvrij.nl/> kan materiaal besteld worden om het rookverbod in de sportkantine kenbaar te maken.

Sportverenigingen moeten zich niet alleen houden aan het verbod op roken maar hebben ook te maken met regels omtrent tabaksreclame en de verkoop van tabak (18.3.2).

Wanneer de vereniging de Tabakswet overtreedt, kan men op een boete rekenen. De hoogte van de boete hangt af van de aard en de ernst van de overtreding die is begaan en ligt voor sportkantines tussen de € 300,= en € 4.500,=. De boete is een zogenaamde bestuurlijke boete, dit betekent dat deze niet door de rechter maar door de minister van Volksgezondheid wordt opgelegd.

18.2 Vragen en praktijkvoorbeelden

- Vraag 1: Is er onderscheid tussen bij een sportbond aangesloten verenigingen en niet-aangesloten verenigingen, voor wat betreft de Tabakswet?
- Vraag 2: Wij zijn eigenlijk geen sportvereniging maar een gezelligheidsvereniging. Vallen we dan ook onder de nieuwe wetten?
- Vraag 3: Mag er echt nergens in de horeca meer gerookt worden?
- Vraag 4: Is dat rookverbod ook van toepassing op bridgesociëteiten en denksportcentra?
- Vraag 5: Onze sportvereniging heeft een eigen verenigingsgebouw. Mag daar ook niet meer gerookt worden?
- Vraag 6: We zijn een besloten sportvereniging en we huren een zaal waar geen bediening in de zaal is. We halen de drankjes buiten de zaal aan de bar. Dan mogen we toch wel roken in de zaal?
- Vraag 7: Kunnen we de exploitant van de zaal die we huren verplichten om een aparte rookruimte te maken?
- Vraag 8: Aan welke eisen moet een speciale afgescheiden rookruimte voldoen?
- Vraag 9: Welke sancties staan er op overtreding van het rookverbod en welke instantie controleert de naleving van het rookverbod?
- Vraag 10: Als de beheerder het goed vindt dat er gerookt wordt, mag er dan wel gerookt worden?
- Vraag 11: Die nieuwe 'elektrische sigaretten' met een 'nicotineampul' en soortgelijke producten schijnen geen gevaarlijke stoffen uit te stoten. Mag je die wel gebruiken als er een rookverbod is, het is toch vergelijkbaar met een nicotinepleister?
- Vraag 12: Mag er voor of na een wedstrijd wel gerookt worden?
- Vraag 13: Wij hebben buiten een terras mag hier wel gerookt worden?
- Vraag 14: Wij hebben een overdekt terras mag hier worden gerookt?

- Vraag 15: Wij hebben een serre aan onze kantine gebouwd. Mag daar worden gerookt?
Vraag 16: Mag ik als toeschouwer nog langs de velden roken?
Vraag 17: Kan een bestuurskamer ook een rookruimte zijn?
Vraag 18: Mag er gerookt worden op het sportveld, waar kinderen sporten?
Vraag 19: Mag er in het clubhuis een sigarettenautomaat worden geplaatst en zou het daarbij van belang zijn wie de exploitant is (een derde of de sportvereniging zelf)?
Vraag 20: Mag een sportvereniging reclameborden met tabaksreclame langs de velden hebben? En maakt het daarbij nog uit of alleen maar wordt verwezen naar de tabakswinkel?

Vraag 1 Is er onderscheid tussen bij een sportbond aangesloten verenigingen en niet-aangesloten verenigingen, voor wat betreft de Tabakswet?

De Tabakswet maakt geen onderscheid tussen aangesloten en niet-aangesloten verenigingen, maar gaat uit van de lokaliteit: "inrichtingen op het terrein van de sport."

Vraag 2 Wij zijn eigenlijk geen sportvereniging maar een gezelligheidsvereniging. Vallen we dan ook onder de nieuwe wetten?

De Tabakswet heeft betrekking op de ruimten waar gesport wordt. Indien de gezelligheidsvereniging bij een van de leden thuis sport dan is de Tabakswet daarop niet van toepassing.

Vraag 3 Mag er echt nergens in de horeca meer gerookt worden?

Nee, met uitzondering van voor roken bestemde en als zodanig aangeduide rookruimtes. Daarnaast blijft roken in de open lucht toegestaan evenals in als privé aan te merken ruimtes (zie vorige vraag).

Vraag 4 Is dat rookverbod ook van toepassing op bridgesociëteiten en denksportcentra?

Ja

Vraag 5 Onze sportvereniging heeft een eigen verenigingsgebouw. Mag daar ook niet meer gerookt worden?

Ja, want dit eigen verenigingsgebouw is een "inrichting op het terrein van de sport." Alleen in voor roken bestemde, aangeduide en afgesloten rookruimten is roken nog toegestaan.

Vraag 6 We zijn een besloten sportvereniging en we huren een zaal waar geen bediening in de zaal is. We halen de drankjes buiten de zaal aan de bar. Dan mogen we toch wel roken in de zaal?

Nee, dat mag niet. De zaal maakt onderdeel uit van een horecagelegenheid. Het rookverbod heeft betrekking op de gehele accommodatie met uitzondering van de daarvoor bestemde, aangeduide en afgesloten rookruimte.

Vraag 7 Kunnen we de exploitant van de zaal die we huren verplichten om een aparte rookruimte te maken?

Nee, de exploitant bepaalt of er een rookruimte wordt ingericht. Maar vragen staat natuurlijk altijd vrij.

Vraag 8 Aan welke eisen moet een speciale afgescheiden rookruimte voldoen?

De Tabakswet stelt dat een rookruimte een afgesloten, als zodanig aangeduide ruimte moet zijn zodat eventuele hinder of overlast van tabaksrook buiten deze ruimten tot een minimum beperkt blijft.

Vraag 9 Welke sancties staan er op overtreding van het rookverbod en welke instantie controleert de naleving van het rookverbod?

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) zal het rookverbod gaan controleren. Sancties staan in de (bijlage bij de) Tabakswet beschreven. De beheerder van de accommodatie is verantwoordelijk voor het instellen, aanduiden en handhaven van de Tabakswet. De beheerder krijgt in geval van overtreding de boete opgelegd door de VWA.

Volgens de wettelijke bijlage bij de Tabakswet, bevattende de boetetarieven voor overtredingen, bedragen de boetes bij (een eerste) overtreding van het veronachtzamen van het toezicht op de naleving van het rookverbod € 300. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 600 indien degene aan wie de overtreding kan worden toegerekend voor een soortgelijke overtreding eerder is beboet en er nog geen twee jaar zijn verlopen sinds die eerdere boete onherroepelijk is geworden. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 1200 wanneer binnen drie jaar na het onherroepelijk zijn van de boete op de eerste overtreding dezelfde overtreding voor de derde keer wordt begaan en tot € 2400 wanneer binnen vijf jaar ha het onherroepelijk zijn van de boete voor de eerste overtreding hetzelfde voorschrift voor de vierde keer wordt overtreden (categorie C van de Tabakswet).

Vraag 10 Als de beheerder het goed vindt dat er gerookt wordt, mag er dan wel gerookt worden?

Nee

Vraag 11 Die nieuwe 'elektrische sigaretten' met een 'nicotineampul' en soortgelijke producten schijnen geen gevaarlijke stoffen uit te stoten. Mag je die wel gebruiken als er een rookverbod is, het is toch vergelijkbaar met een nicotinepleister?

De elektrische sigaret is geen tabaksproduct en valt daarom niet onder het rookverbod op grond van de Tabakswet. Sportinrichtingen zijn wel vrij om het zelf te verbieden.

Vraag 12 Mag er voor of na een wedstrijd wel gerookt worden?

Nee, alleen in de daarvoor bestemde afgesloten rookruimten en in de buitenlucht.

Vraag 13 Wij hebben buiten een terras mag hier wel gerookt worden?

Ja, volgens de Tabakswet mag hier worden gerookt. Het is wel mogelijk om op eigen initiatief ook het roken op terrassen te verbieden.

Vraag 14 Wij hebben een overdekt terras mag hier worden gerookt?

Ja, op een overdekt terras mag worden gerookt, mits één zijde van het terras volledig open is. Deze zijde mag dus ook niet gedeeltelijk worden afgeschermd met bijvoorbeeld plantenbakken.

Vraag 15 Wij hebben een serre aan onze kantine gebouwd. Mag daar worden gerookt?

Nee, een serre is geen buitenruimte en dus mag daar niet worden gerookt.

Vraag 16 Mag ik als toeschouwer nog langs de velden roken?

Ja, zolang de sportvelden in de buitenruimte zijn aangelegd.

Vraag 17 Kan een bestuurskamer ook een rookruimte zijn?

In de nota va toelichting behorende bij het Besluit nadere uitvoering Tabakswet wordt vanaf pagina 6 een nadere uiteenzetting gegeven behorende bij Artikel 2 en betreffende de rookruimte. Hierin staat aangegeven bij Onderdeel b dat onder een rookruimte een ruimte wordt verstaan die uitsluitend voor het roken van tabaksproducten is aangewezen, als zodanig wordt aangeduid en afsluitbaar is. Hieruit volgt ook duidelijk dat een bestuurskamer geen rookruimte kan zijn.

Vraag 18 Mag er gerookt worden op het sportveld, waar kinderen sporten?

In de buitenlucht is roken toegestaan. In sportzalen mag binnen niet worden gerookt.

Vraag 19 **Mag er in het clubhuis een sigarettenautomaat worden geplaatst en zou het daarbij van belang zijn wie de exploitant is (een derde of de sportvereniging zelf)?**

Nee, het is verboden om in inrichtingen voor sport bedrijfsmatig of anderszins tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.
Het maakt dus ook niet uit wie de exploitant is.

Vraag 20 **Mag een sportvereniging reclameborden met tabaksreclame langs de velden hebben? En maakt het daarbij nog uit of alleen maar wordt verwezen naar de tabakswinkel?**

Nee, dat mag niet. Elke vorm van tabaksreclame of sponsoring door die sector is verboden. Verwijzingen naar een winkel op een reclamebord mag wel, alleen niet als daarbij wordt verwezen naar tabakswaren. Dus verwijzing naar een tabakswinkel mag ook niet.

18.3. Extra informatie

- 18.3.1 Tabakswet (wettekst)
- 18.3.2. Tabaksreclame en verkoop van tabak

18.3.1. Tabakswet (wettekst)

De volledige tekst van de Tabakswet is te vinden op <http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=TABAKSWET>

18.3.2. Tabaksreclame en verkoop van tabak

Tabaksreclame

Vanaf 7 november 2002 geldt voor de meeste vormen van tabaksreclame een verbod. Deze maatregel moet ertoe bijdragen dat minder jongeren gaan roken. Het gaat niet alleen om televisie- en radioreclame: dat verbod bestond al. Het gaat bijvoorbeeld ook om reclame op billboards, in bushokjes en op internet. Voor de reclame in kranten en tijdschriften gaat het reclameverbod in op 1 januari 2003. Een tabaksfabrikant mag ook geen evenementen, festivals of prijzen meer onder zijn merknaam sponsoren of gratis tabaksproducten uitdelen. Alleen in bepaalde gevallen is reclame of sponsoring voor tabaksproducten nog toegestaan, bijvoorbeeld in tabaksspecialzaken of bij het gebruik van merknamen en beeldmerken die ook gebruikt worden voor andere producten dan tabak en rookwaren en voor november 2002 al bestonden. Blijft dat onder de merknaam geen reclame gemaakt mag worden voor het tabaksproduct.

Een tabaksspecialzaak is een verkooppunt met een minimaal grondoppervlak van 10 vierkante meter en waar minimaal 90 verschillende merken aanwezig zijn. Een tabaksspecialzaak kan een winkel zijn of een plek in de supermarkt of een warenhuis, die duidelijk van de rest van de winkel afgescheiden is. De reclame voor rookwaren die in een tabaksspecialzaak te zien is, mag niet speciaal op jongeren gericht zijn.

Verbod op verkoop

In de nieuwe Tabakswet is een verbod op de verkoop van tabak aan jongeren onder de 16 jaar opgenomen. Deze leeftijdsgrens geldt vanaf 1 januari 2003. De mededeling dat alleen tabak en rookwaren verkocht mogen worden aan personen ouder dan 16 jaar moet voor iedereen goed zichtbaar in de winkel worden opgehangen of neergezet. De verkoper moet erop letten dat iemand oud genoeg is om tabak aan te verkopen. Als hij niet zeker is van de leeftijd van de koper, dan moet hij die persoon om een identiteitsbewijs vragen.

Ook geldt er per 1 januari 2003 een verkoopverbod voor tabak en rookwaren in overheidsinstellingen en -bedrijven. Het verbod op de verkoop van tabak voor instellingen die het algemeen belang dienen zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, gesubsidieerde sportaccommodaties, jeugdthuizen, bibliotheken en scholen was al langer van kracht. Ook de verkoop via sigarettenautomaten is daar verboden. In een later stadium volgen de instellingen voor kunst en cultuur en niet gesubsidieerde sportaccommodaties.

Daarnaast is het gratis verstrekken van rookwaar en de verkoop van losse sigaretten en pakjes met minder dan 19 sigaretten verboden.